

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.880/2017/3.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Rothermel Erika előadó bíró
 . Márton Gizella bíró

A felperes: Felperes
(**cím**)

A felperes képviselője: . Dobos András ügyvéd
(**cím**)

Az alperes: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei
Kormányhivatal
(3525 Miskolc, Városház tér 1.)

Az alperes képviselője: jogtanácsos

Az alperesi beavatkozó: Alperesi beavatkozó
(**cím**)

A per tárgya: védelembe vételi ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:Közigazgatási és Munkaügyi
Bíróság
24.K.27.163/2017/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.27.163/2017/15. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az alperesi beavatkozó házasságából 2013. április 11-én ... utónevű gyermek (a továbbiakban: Gyermeke) született. A felek házasságát a bíróság felbontotta, a bontóperben egyezséget kötöttek

kiskorú gyermekük elhelyezése, tartása és a kapcsolattartás kérdésében. A bíróság a kapcsolattartást akként rendezte, hogy külön szabályokat állapított meg a Gyermekek 3. életévének betöltéséig és az azt követő időtartamra. E szerint a kapcsolattartás szabályozásának lényeges eleme volt, hogy a Gyermekek 3. életévének betöltése előtt a kapcsolattartás a felperesi anya mindenkor lakásán történhetett, míg 3. életévének betöltése után az alperesi beavatkozó a Gyermekeket a lakóhelyéről elviheti. Ez utóbbi jogával a beavatkozó a Gyermekek 3. életévének betöltése után élni kívánt, azonban a kapcsolattartási egyezségben foglaltak nem valósultak meg. A felperes 2016 januárjában előterjesztett keresetében a kapcsolattartás megváltoztatását kérte. Az ebben az ügyben folyó bírói eljárás a jelen per tárgyát képező közigazgatási eljárás időtartama alatt nem fejeződött be.

- [2] A felperes és az alperesi beavatkozó egymás ellen büntető feljelentést tett. A felperes feljelentése alapján a beavatkozóval szemben eljárás indult a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságon, azonban az eljárás során bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható. A beavatkozó tekintettel arra, hogy a kapcsolattartás gyermekével több ízben nem valósult meg, büntetőfeljelentést tett a kiskorúval való kapcsolattartás akadályoztatása vétsége miatt, amely ügy a felperes felmentésével zárult.
- [3] A beavatkozó 2016 októberében terjesztett elő védelembe vétel iránti kérelmet az elsőfokú gyámhatóságnál arra hivatkozással, hogy a felperes folyamatosan akadályozza a kiskorú gyermekével való kapcsolattartás létrejöttét. Az elsőfokú gyámhatóság a tényállás tisztázása érdekében megkereste az illetékes családi és gyermekjóléti központot (a továbbiakban: Központ) környezettanulmány készítése és javaslat megtétele céljából, továbbá pedagógiai véleményt szerzett be a Gyermekek óvodájából, és az ügyben tárgyalást is tartott. Az elsőfokú gyámhatóság 2016. november 18. napján kelt BO-07C/GY/2731-11/2016. számú határozatával a kiskorú Gyermekeket - kapcsolódó kötelezések mellett - védelembe vette. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a kiskorú Gyermekek fejlődése, nevelése, és a kapcsolattartás elősegítése miatt a Gyermekeket nevelő szülőknek segítségre, támogatásra van szüksége, amelyre tekintettel a védelembe vétel indokolt volt.
- [4] A felperes fellebbezése nyomán eljárás alperes 2017. január 19. napján kelt BOC/01/224-1/2017. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helyben hagyta. Határozatának indokolásában rögzítette, hogy az elsőfokú hatóság eljárása során a tényállást tisztázta, hivatkozott a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 5.§ n) pontjában, 68.§ (1) bekezdésében, és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 33.§ (2) és (5) bekezdéseiben foglaltakra. Rögzítette, hogy a felperes a Gyermekek 3. életévének betöltését követően egy esetben sem tett eleget a

kapcsolattartás szabályozása tárgyában kötött egyezségben foglalt kötelezettségének, nem biztosította az apa számára a Gyermekek elvitelével járó kapcsolattartást, amely magatartás miatt vele szemben végrehajtás elrendelésére és több alkalommal eljárási bírság kiszabására is sor került. Megállapította, hogy a felperes magatartása alapot adott a gyámhatósági intézkedés elrendelésére, amely intézkedési forma szolgálja leginkább a Gyermekek érdekét. Kifejtette, hogy a Gyermekek veszélyeztetése nem volt megállapítható a beavatkozó részéről, ezért az eljárás felfüggesztése nem volt indokolt, amennyiben ugyanis a polgári peres eljárás során a kapcsolattartás kérdésében eltérő döntés születik, abban az esetben a törvény alapján lehetőség van a védelembe vétel megszüntetésére.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [5] A felperes keresetében az alperesi határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte.
- [6] Az alperes fenntartva határozatának indokolásában foglaltakat, a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú gyámhatóság óvodai véleményt szerzett be, környezettanulmányt készíttetett, javaslatot kért, az ügyben tárgyalást tartott. Az esetmenedzser az eljárás során megtartott tárgyaláson korábbi nyilatkozatát megváltoztatta és a védelembe vételt indokoltnak tartotta, mivel egyértelműen tisztázást nyert, hogy a Gyermekek 3 éves korának betöltését követően az elvitel jogára is kiterjedő kapcsolattartás a beavatkozóval nem valósult meg. Emiatt a hatóság kilenc alkalommal hozott a felperest elmarasztaló határozatot, amelyben felperesi önhibát állapított meg. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes által állított és a beavatkozó részéről a Gyermekek irányába megvalósuló veszélyeztetettséget semmi nem támasztotta alá. Lényeges ténynek értékelte, hogy a felperes az állítólagos esetet követően egy év elteltével tett feljelentést, az eljáró nyomozóhatóság a büntetőeljárást bűncselekmény hiányában szüntette meg. A bíróság kiemelte, hogy a felperes és a beavatkozó jogerősen egyezséget kötöttek, amely a Gyermekek 3. életévének betöltése után a Gyermekek elvitelével járó kapcsolattartást biztosította. A gyámhatóságnak pedig a kapcsolattartás időpontjában irányadó szabályozásnak megfelelően kellett vizsgálnia a kapcsolattartás elmulasztása miatti önhiba fennállását. Rámutatott a bíróság, hogy ezzel összefüggésben a gyámhatóságnak eljárása során nem a kapcsolattartás mértékének és módjának megalapozottságát, a kapcsolattartás szabályozásának megváltoztatásának kérdését kellett vizsgálnia, hanem a kérelem benyújtásától kezdődően, a kapcsolattartások megvalósulása tekintetében kellett vizsgálgatást

folytatnia. A bíróság a felperesi érveléssel szemben rögzítette, hogy az eljárás felfüggesztése nem volt indokolt, mivel a hatályban lévő kapcsolattartás megvalósulása alapján kellett a hatóságnak a védelembe vétel indokoltságát vizsgálnia, melyet alátámaszt az is, hogy 2016 áprilisában indult eljárásban a polgári perben eljáró bíróság nem hozott ideiglenes intézkedést a kapcsolattartás kérdésében. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy mind a védelembe vétel, mind a felperes részére magatartási szabályok előírása indokolt és jogszerű volt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A felperes a jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemnek megfelelően a felülvizsgált közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogsértő, megalapozatlan, téves ítéletet hozott. Sérelmezte, hogy sem a hatóságok, sem a bíróság nem volt figyelemmel arra, hogy a kapcsolattartás megváltoztatása iránt már folyamatban van peres eljárás, így az eljáró bíróság hatáskörébe tartozott volna, hogy a megváltoztatni kért kapcsolattartás összhangban áll-e a Gyermekek érdekével, vagy azzal diszharmonikus. Az a tény, hogy a polgári bíróság nem döntött az ideiglenes intézkedés iránti kérelemről, nem jelenti azt, hogy ezt a kérelmet elutasította volna, hiszen e vonatkozásban döntéshozatalra nem került sor, így a perbeli bíróság ebben a ténykérdésben tévedett. Kifejtette, hogy a közigazgatási hatóság, különösen az elsőfokú hatóság eljárása felületes volt, döntését kizárólag a felek előadására és kétes értékkel bíró óvodai jellemzésre alapította. Kifejtette, hogy az eljáró hatóságok - tévesen - kizárólag azt vizsgálták, hogy a megváltoztatni kért kapcsolattartási rend megvalósult-e, azt azonban nem, hogy a megvalósulás miatt, milyen okból hiúsult meg. A felperes kifogásolta, hogy ez utóbbi tény kivizsgálására igazságügyi pszichológusi szakvéleményt kellett volna beszerezni, amelyet mind a hatóság, mind a bíróság elmulasztott. Álláspontja szerint a polgári perre tekintettel is jogbizonytalanság állt elő, amelyet a hatóság azzal oldhatott volna fel, hogy a védelembe vételi eljárást megelőző kapcsolattartás végrehajtása iránti ügyben, vagy magában a védelembe vételi eljárásban megfelelő terjedelmű bizonyítást folytat le, avagy ennek hiányában bevárják a kapcsolattartás megváltoztatása kérdésében eljáró bíróság előtt felvett bizonyítás eredményét. A jogbizonytalan helyzetet feloldhatta volna az is, hogyha a kapcsolattartási ügyben eljáró bíróság időszerűen dönt az ideiglenes intézkedés iránti kérelemről, vagy annak elutasításáról. Összefoglalóan a felperes kifejtette, hogy a hatóságoknak a jogszabályok megfelelő alkalmazása mellett vagy nem kellett volna védelembe vételi ügyben eljárniuk, vagy az irányadó eljárásjogi és anyagi jogi szabályok alkalmazásával és maradéktalan betartásával

nem lehetett volna a felperes felelősségét megállapító, illetve a döntést erre alapító védelembe vételi határozatot hozniuk. A felperes álláspontja szerint az ettől eltérő közigazgatási bírósági döntés téves és ugyancsak jogszabálysértő, sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§ (1) bekezdésében foglaltakat.

- [9] Az alperes és az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [11] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott a közigazgatási határozatok jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.
- [12] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá.
- A Gyer. 33.§ (2) bekezdése kimondja, hogy a gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást. A per tárgyát képező gyámhatósági eljárás a beavatkozó kérelmére, éppen e veszélyeztetettség megállapítása iránt indult. Az elsőfokú bíróság éppen ezért helyesen mondta ki, hogy a hatóságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az eljárás időpontjában érvényes, jogerős egyezségben foglaltaknak megfelelően a kapcsolattartás megvalósult-e, van-e olyan tény, amely a felperesnek a kapcsolattartás megghiúsítását célzó magatartását indokolja, felmerült-e olyan körülmény, amely az elvitel jogával járó kapcsolattartás megvonását indokolná. A Kúria megállapította, hogy a kapcsolattartás rendjét a felperes és a beavatkozó egyezsége rendezi, e rendnek megfelelő kapcsolattartást a felperes többszörösen akadályozta, ezzel a Gyer. 33.§ (2) bekezdése szerinti veszélyeztetés megvalósult. Tekintettel arra, hogy a felperes nyilatkozata szerint a beavatkozó számára az eljárás során és a jövőben sem kívánja az egyezség szerint biztosítani az elvitel jogával fennálló kapcsolattartást, a Gyermek védelembe vétele indokolt volt a Gyvt. 68.§ (1) bekezdése alapján.
- [13] A felperes tévedett, amikor felülvizsgálati kérelmét lényegében az eljárástól független polgári perre alapította, sérelmezve, hogy sem a hatóságok, sem a bíróság nem volt figyelemmel arra, hogy a kapcsolattartás megváltoztatása iránt már folyamatban van egy per. Az, hogy a megváltoztatni kért kapcsolattartás összhangban áll-e a Gyermek érdekével, vagy azzal diszharmonikus, nem a jelen perben eljáró bíróság vizsgálati körébe tartozik, az a polgári per tárgya. Az eljárás tartama alatt a polgári bíróság e kérdésben nem hozott döntést, így a per ténye mindössze a tényállás egyik eleme lehetett, a döntés alapjául azonban nem szolgálhatott, különös

figyelemmel arra, hogy a bíróság a Pp. 339/A.§-a alapján a határozathozatalakor fennálló tényeket vonhatja értékelési körébe. Releváns tény, hogy a felperes és beavatkozó között a határozathozatalakor az egyezségük rendezte a kapcsolattartást. A polgári bíróság ezen túlmenően ideiglenes intézkedést nem rendelt el a kapcsolattartás kérdésében, tehát nem avatkozott a gyámhatósági eljárás menetébe. A Kúria megállapította, hogy a felperes alaptalanul igyekezett a kapcsolattartás megállapított rendjével és megváltoztatásával kapcsolatos két eljárást összemosni.

- [14] A Kúria hangsúlyozza, hogy a kérelemre indult gyámhatósági eljárásban az alperesnek a kérelem tárgyában, az arra vonatkozóan megállapított tények alapján kellett döntést hoznia. Az eljárás tárgyát az elsőfokú bíróság a [12] bekezdésben kifejtettek szerint helyesen határozta meg, és azt is helytállóan állapította meg, hogy mind a védelembe vétel, mind a felperes részére magatartási szabályok előírása indokolt és jogszerű volt.
- [15] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [16] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [17] Az alperes a felülvizsgálati eljárásban érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, az ügyben tárgyalás tartására nem került sor, így - pernyertessége ellenére - felszámítható perköltsége nem keletkezett, ezért erről rendelkezni nem kellett.
- [18] A pervesztes felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére, melynek összegét a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg a Kúria.

Budapest, 2018. április 4.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k.
előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró**